

INHOUD

I
INTRODUCTIE REFLECT-JEUGDWERK 11

II
INTRODUCTIE REFLECT-AVOND 15

III
VISIE OP HET LIEFDEVOL BEKRACHTIGEN VAN TIENERS 19

VI PROGRAMMA'S

- 1 De kracht van groepsdruk 35 / Talksheet 40
- 2 De kracht van woorden 41 / Talksheet 46
- 3 De kracht van gebed 47 / Talksheet 52
- 4 De kracht van de heilige Geest 53 / Talksheet 58
- 5 De kracht van de zonde 59 / Talksheet 64
- 6 De kracht van drugs, drank en sigaretten 65 / Talksheet 70
- 7 De kracht van seks 71 / Talksheet 76
- 8 De kracht van vergeving 77 / Talksheet 82
- 9 De kracht van daden 83 / Talksheet 88
- 10 De kracht van kennis 89 / Talksheet 94

INTRODUCTIE REFLECT-JEUGDWERK

Reflect is een onderwijsmethode voor jeugdwerk in kerken. In deze introductie ontdek je hoe deze methode is opgezet en hoe je die het beste kunt gebruiken.

/ NAAM

Reflect is een Engels woord en wordt vertaald als ‘reflecteren’. Het woord heeft twee verschillende betekenissen, die beide van toepassing zijn op het programma:

- **Nadenken:** Om vanaf onze jeugd te kunnen leven zoals God dat van ons vraagt, is het volgens Psalm 119:9-16 belangrijk dat we de woorden van God kennen en erover nadenken. Reflect daagt tieners uit om zelf na te denken over wat de Bijbel zegt en wat dat betekent voor hun leven.
- **Weerspiegelen:** Het Griekse woord κατοπτρίζομαι (*katoptridzomai*) komen we tegen in 2 Korintiërs 3:18. We zijn bedoeld om steeds meer naar het beeld van Christus veranderd te worden door zijn glorie te weerspiegelen. Het verlangen van Reflect is dat tieners steeds meer op Jezus gaan lijken.

/ DOELGROEP

Reflect is geschreven als invulling voor het jeugdwerk van kerken en richt zich daarbij op de leeftijdsgroep van 12-17 jaar. De groepen die het programma gebruiken worden in het programma ‘Reflect-groepen’ genoemd.

/ SAMENSTELLING REFLECT-GROEP

Bij het samenstellen van een Reflect-groep is het raadzaam om tieners van ongeveer dezelfde leeftijd bij elkaar te plaatsen. Het programma is geschikt voor zowel jongere als oudere tieners in de middelbareschoolleeftijd, maar in een groep waar de leeftijden te ver uit elkaar liggen, is verbinding tussen tieners niet vanzelfsprekend. Jonge tieners hebben veel afwisseling en prikkels nodig. Oudere tieners gaan graag wat dieper op de materie in.

De ideale grootte van een Reflect-groep is 6-12 personen, maar kleiner of groter is ook mogelijk. Grottere groepen kunnen het beste gesplitst worden. Bij het bepalen van de groeps-grootte is het belangrijk om ruimte te houden voor groei, zodat nieuwe tieners makkelijk kunnen aanhaken.

Een Reflect-groep wordt geleid door twee of drie jeugdleiders, waaronder in ieder geval een man en een vrouw.

/ FREQUENTIE VAN SAMENKOMEN

Kerken kunnen zelf bepalen hoe vaak Reflect-groepen bij elkaar komen. Maar voor een sterk groepsgevoel is het belangrijk dat tieners elkaar regelmatig zien. Een frequentie van eens in de twee weken is daarom aan te raden.

/ RUIMTE

Een Reflect-groep kan gehouden worden in een woonkamer of een kerkzaaltje. Een gezellige aankleding is een pre. De tieners en leiders zitten op banken en stoelen in een kring, zodat iedereen elkaar kan aankijken en groeps gesprekken mogelijk zijn.

/ OPBOUW REFLECT-BOEKEN

Een boek van Reflect bestaat uit twee gedeeltes:

- Inhoudelijk gedeelte: visie, strategieën en praktische, geestelijke en pedagogische adviezen voor het bouwen aan een krachtig jeugdwerk.
- Tien programma's: uitgewerkte programma's voor tien uitdagende tieneravonden.

/ EEN GROEIENDE ONDERWIJS-METHODE

Reflect bestaat uit een reeks van meerdere delen die regelmatig worden aangevuld. De delen hebben geen vaste volgorde, waardoor kerken zelf kunnen kiezen welk thema het beste aansluit bij de doelstellingen van hun jeugdwerk of bij dat wat er op dat moment het meeste leeft bij de tieners. Onderwerpen die

niet relevant zijn, kunnen ook overgeslagen worden.

/ THEMA

Elk boek van Reflect heeft een eigen hoofd thema, waaraan het inhoudelijke gedeelte en tien verschillende programma's voor de jeugd avonden zijn opgehangen. Deze tien sub thema's zijn een combinatie van geestelijke en praktische onderwerpen. Het is mogelijk dat bepaalde thema's binnen een bepaalde kerke lijke stroming minder goed aansluiten. Deze thema's kunnen makkelijk overgeslagen worden, zonder dat dat invloed heeft op het programma als geheel.

/ BIJBELS DAGBOEK: *REFLECTIONS*

In combinatie met de programma's van Reflect is ook het dagboek voor tieners *Reflections* verschenen. In *Reflections* komen dezelfde thema's terug als die in Reflect worden behandeld. Tieners kunnen daardoor thuis zelfstandig verder nadenken over het besproken thema en worden ook in het dagboek aangemoedigd om geleerde lessen in de praktijk te brengen. Elk thema in *Reflections* bestaat uit zeven bladzijden: de reflectie van een tiener uit zijn of haar leven met God, vier stukjes uit de Bijbel met een vraag of een opdracht en twee bladzijden met een enkele vraag om hun eigen reflecties te beschrijven. *Reflections* is een waardevolle aanvulling op Reflect.

DE KRACHT VAN GROEPSDRUK

SPREUKEN 13:20 17:17 / 18:24 / PSALM 1:1
26:4-5 / 119:63 1 KORINTIËRS 15:33

1

DOEL VAN DE AVOND

De tieners kunnen groepsdruk herkennen. Ze leren te staan voor hun eigen overtuigingen en kiezen wie ze in hun leven willen laten spreken.

KOM BINNEN

20 MINUTEN

BENODIGDHEDEN: BLINDDOEKEN, DE TWEE TEKENINGEN OP PAGINA 95, PAPIER EN STIFten

Vanavond gaan we tekenen, maar dan net even anders dan normaal. De tieners kiezen een partner voor dit spel, jongens bij jongens en meisjes bij meisjes. Bij een oneven aantal kan een jeugdleider meespelen. Een van beide (A) gaat zitten aan een tafel. De ander (B) gaat achter A staan en krijgt een blinddoek om. In plaats van blinddoeken te gebruiken, kunnen de tieners ook gewoon hun ogen sluiten. Let er in dat geval goed op dat er niet wordt vals gespeeld. Als B een blinddoek om heeft, steekt hij of zij de armen onder de oksels van A door. A doet vervolgens zijn of haar handen op de rug. De bedoeling is nu dat A en B samen een tekening gaan maken, waarbij A zijn of haar ogen mag gebruiken en B zijn of haar handen.

→ TIP VOOR JEUGDLEIDERS:

Bij spellen als deze komen de tieners lichamelijk erg dichtbij elkaar. Dit kan intimiderend zijn voor tieners. Vandaar dat het belangrijk is om jongens en meiden bij dit spel te scheiden. Ook wanneer tieners zelf aangeven dat zij hier zelf geen problemen mee hebben, is het een taak van jeugdleiders om een veilige omgeving te creëren voor iedereen en tieners gezonde grenzen aan te leren.

Als iedereen klaarzit, laat de jeugdleider de eerste afbeelding uit dit boek aan alle A's zien. A omschrijft de afbeelding aan B. B moet vervolgens met een stift op papier tekenen wat A vertelt. A mag de stift en het papier niet aanraken, B mag niet kijken. Ieder koppel maakt op deze manier dezelfde tekening, maar welke tekening lijkt het meeste op de originele afbeelding?

Wanneer alle koppels klaar zijn met tekenen, mogen de blinddoeken af. De jeugdleiders bepalen welke tekening het beste is gelukt, en belonen het winnende tweetal.

Als er nog tijd over is, draaien de koppels de rollen om. In deze ronde wordt de tweede afbeelding uit dit boek gebruikt.

TOELICHTING:

De voorste persoon had in dit spel controle over de handelingen van de achterste persoon. De achterste persoon kon zelf geen keuzes maken, maar moest doen wat de ander opdroeg. Soms is dat ook zo op school of in een andere groep waar je mensen tegenkomt. We geven dan anderen invloed in onze keuzes, waardoor ze controle over ons kunnen uitoefenen. De gevolgen daarvan kunnen positief zijn, maar ook negatief. Vandaag kijken we naar de kracht van groepsdruk en hoe je daar het beste mee omgaat.

⌚️ KIJK OMHOOG ⏱️ 30 MINUTEN

BENODIGDHEDEN: VLOG VIA WWW.REFLECTJEUGDWERK.NL, BIJBELS, TV, MUZIEK, PAN EN LEPEL

Kijk eerst samen op de website naar de vlog ‘De kracht van groepsdruk’.

Een van de jeugdleiders leest voor uit de Bijbel. Tegelijkertijd maakt een andere jeugdleider zo veel mogelijk lawaai: zet de tv aan, zet harde muziek op, stampet met de voeten, slaat met een lepel op een pan en begint heel hard te schreeuwen. Vervolgens krijgen de tieners de opdracht om te herhalen wat de eerste jeugdleider uit de Bijbel heeft voorgelezen.

TOELICHTING:

Het is ingewikkeld om te horen wat God tegen je zegt, als er heel veel stemmen in je leven vragen om jouw aandacht. Niet elke andere stem is slecht, maar het is belangrijk om te bepalen naar welke stemmen je in je leven wilt luisteren en naar welke niet.

Zeven bijbelteksten worden verdeeld over de tieners. Als er meer dan zeven tieners zijn, dan krijgen meerdere tieners dezelfde tekst. De bijbelgedeelten zijn:

- Spreuken 13:20
- Spreuken 17:17
- Spreuken 18:24
- Psalm 1:1
- Psalm 26:4-5
- Psalm 119:63
- 1 Korintiërs 15:33

Iedere tiener leest hardop de bijbeltekst voor die hij of zij heeft gekregen. Vervolgens geeft de tiener een voorbeeld uit zijn of haar eigen leven dat aansluit bij de tekst.

→ TIP VOOR JEUGDLEIDERS:

Goed voorbeeld doet goed volgen. Wanneer je als jeugdleider de eerste bijbeltekst zelf voorleest en kwetsbaar bent in het voorbeeld dat je geeft, zijn tieners eerder geneigd om zich ook open te stellen.

Naar aanleiding van de bijbelteksten gaat de groep in gesprek over de vragen:

- Wie zijn jouw vrienden?
- Welke vrienden hebben een goede invloed op je leven? Welke vrienden hebben niet zo'n goede invloed op jou?

GA VERDER 20 MINUTEN

BENODIGDHEDEN: TALKSHEETS EN PENNEN

In groepen heb je altijd leiders en volgers. De groep denkt samen na over het verschil tussen leiders en volgers aan de hand van de volgende vragen:

- Wat kenmerkt een leider in een groep?
- Wat kenmerkt een volger in een groep?

De Talksheets en pennen worden uitgedeeld. De tieners krijgen een aantal minuten de tijd om hun eigen Talksheet in te vullen.

Als iedereen de Talksheet heeft ingevuld, worden de antwoorden besproken:

- Ben jij vooral een leider of een volger in groepen?
- Wat doe jij als iemand druk op jou legt om iets te doen waarvan je weet dat het niet goed voor je is?
- Herken jij jezelf in de voorbeelden van Lisa, Robin en Aron?
- Welke adviezen geef jij aan Lisa, Robin en Aron?

↗ STAP UIT

20 MINUTEN

BENODIGDHEDEN: NIETS

Iedereen denkt na over een onderwerp waarin hij of zij merkt dat groepsdruk een grote invloed heeft op zijn of haar leven, zoals roken, drinken, kleding, uitkomen voor wat je gelooft, roddelen, enz. De tieners noemen de onderwerpen en bedenken – eventueel met behulp van de groep – op welke manier ze het beste met deze vorm van groepsdruk om kunnen gaan. De jeugdleiders dagen de tieners uit om voor de volgende Reflect-avond hierin een concrete stap te zetten.

Nadat iedereen iets met de groep heeft gedeeld, bidt iedere tiener voor de persoon die rechts van hem of haar zit. De tieners kunnen God in gebed vragen om zijn kracht en bescherming en om hulp bij het maken van goede keuzes op het desbetreffende gebied.

→ TIP VOOR JEUGDLEIDERS:

Als je tieners ook gebruik maken van het tienerdagboek *Reflections*, moedig ze dan aan om thuis aan de slag te gaan met het onderwerp *Groepsdruk*.

TALKSHEET / DE KRACHT VAN GROEPSDRUK

1 Ben jij in groepen vooral een volger of een leider? Schrijf een X op de lijn om aan te geven waar jij staat.

2 Wat doe jij als iemand druk op je legt om iets te doen waarvan je weet dat het niet goed voor je is?

☐ Liegen en een smoesje verzinnen	☐ Gewoon 'nee' zeggen
☐ Toch maar doen wat de ander wil	☐ De ruimte of de situatie verlaten
☐ Uitleggen waarom je het verkeerd vindt	☐ Iets anders, namelijk:
☐ Iets anders voorstellen	

3 Welk advies zou jij geven in de volgende situaties? Schrijf het in het kort op.

a. Lisa voelt zich erg ongemakkelijk als ze zich niet zo kleedt als haar vriendinnen.

.....
.....
.....

b. Robin luistert altijd eerst naar de standpunten van anderen en geeft dan pas zelf een mening.

.....
.....
.....

c. In de vriendengroep van Aron wordt veel gerookt. Als niet-roker voelt hij zich steeds meer buiten de groep staan.

.....
.....
.....